Lietas arhīva Nr. 104AA-0549-17/7
ECLI:LV:RAT:2017:0922.133101016.1.S

SPRIEDUMS

Rīgā 2017.gada 22.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Signe Kalniņa,
tiesneši Sandra Amola, Guntars Kveska,
sakarā ar /pers. D/ iesniegto apelācijas sūdzību, izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3, administratīvā pārkāpuma lietu, kurā ar Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 22.jūnija spriedumu atstāts negrozīts Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores D.Pelēkās 2016.gada 14.oktobra lēmums Nr.22.11-1/6730, bet /pers. D/ sūdzība noraidīta.

Aprakstošā daļa

2017.gada 27.jūlijā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID) Nodokļu kontroles pārvaldes Jūrmalas klientu apkalpošanas centra vadītāja vietniece Liana Bula sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BE 082309. Protokolā norādīts, ka saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošu informāciju /pers. D/ nav deklarējis aizņēmumu, kura kopējā summas neatmaksātā daļa uz 2011.gada 31.decembri pārsniedz 10 000 latus vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam (likuma redakcija, kas spēkā līdz 31.12.2013). Saskaņā ar Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likuma 4.panta 1.daļu persona mantiskā stāvokļa deklarāciju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam no 2012.gada 1.marta līdz 1.jūnijam. Saskaņā ar likuma 3.panta pirmās daļas 10.punktu, mantiskā stāvokļa deklarāciju iesniedz persona, kurai Latvijā vai ārvalstīs ir neatmaksāti aizņēmumi (kredīti) vai citas parādsaistības, kuru kopējās summas neatmaksātā daļa pārsniedz 10 000 latus vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam. Par mantiskā stāvokļa deklarācijas iesniegšanas kārtības neievērošanu ir paredzēta administratīvā atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 165.^{9} pantā. Norādīts, ka /pers. D/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kurš paredzēts LAPK 165.^{9} panta pirmajā daļā.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Jūrmalas klientu apkalpošanas centra vadītājas Evas Strazdovskas 2016.gada 16.augusta lēmumu Nr.BE082309 par saukšanu pie administratīvās atbildības nolemts pārkāpējam /pers. D/ par LAPK 165.^{9} panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu uzlikt naudas sodu 150,00 EUR apmērā.

Par minēto lēmumu /pers. D/ 2016.gada 14.septembrī Valsts ieņēmumu dienestā iesniedza sūdzību.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora p.i. D.Pelēkās 2016.gada 14.oktobra lēmumu Nr.22.11-1/6730 pamatojoties uz LAPK 287.panta pirmās daļas 1.punktu un likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 4.panta otrās daļas 7.punktu, nolemts atstāt negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Jūrmalas klientu apkalpošanas centra vadītājas E.Strazdovskas 2016.gada 16.augusta lēmumu Nr.BE082309, bet /pers. D/ sūdzību noraidīt.

Par minēto lēmumu /pers. D/ iesniedza sūdzību Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā.

Ar Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 22.jūnija spriedumu atstāts negrozīts Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores D.Pelēkās 2016.gada 14.oktobra lēmums Nr.22.11-1/6730, bet /pers. D/ sūdzība noraidīta.

Pirmās instances tiesa pārbaudījusi iestādes lēmuma motivāciju atzina, ka tā ir pareiza un pilnībā pietiekama. Tiesa atzina, ka iestāde, izvērtējot konkrētās lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatoti atzina, ka sūdzības iesniedzējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 165.^{9}panta pirmajā daļā minēto administratīvo pārkāpumu.

Tiesa saskaņā ar LAPK 289.^{13}panta trešo daļu atzina par pamatotu un pietiekamu iestādes lēmumā norādīto motivāciju un atzina, ka izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams, papildus norādot uz sūdzības iesniedzēja norādītajiem argumentiem.

Sūdzības iesniedzējs sūdzībā norādīja, ka Valsts ieņēmumu dienests ne administratīvā pārkāpuma protokolā, ne sākotnējā lēmumā, ne pārsūdzētajā lēmumā nav iekļāvis informāciju par apstākļiem un apstākļus pamatojošiem pierādījumiem, kas ļautu secināt, ka /pers. D/ 2011.gada 31.decembrī bijušas nenokārtotas parādsaistības, kas pārsniedz 10 000 latu un nav iespējams secināt no kāda avota Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā nonākusi informācija.

Tiesa spriedumā norādīja, ka lietas materiālos redzams, ka Valsts ieņēmumu dienests 2016.gada 6.jūnija pieprasījumā ir norādījis uz Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju un norādījis personas, ar kurām /pers. D/ uz 2011.gada 31.decembri bijušas parādsaistības, kuru kopējā neatmaksātā daļa pārsniedza 10 000 latus. 2016.gada 19.jūlija paziņojumā Valsts ieņēmumu dienests atsaucies uz minēto pieprasījumu.

Savukārt Valsts ieņēmumu dienesta 2016.gada 14.oktobra lēmumā, tas ir, pārsūdzētajā lēmumā, norādīts, ka saskaņā Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju uz 2011.gada 31.decembri /pers. D/ bija /pers. K/ un /pers. L/ neatmaksāti aizņēmumi vai citas parādsaistības, kuru kopējā neatmaksātā daļa pārsniedza 10 000 latus.

Tiesas sēdē sūdzības iesniedzējam un aizstāvim tika dota iespēja iepazīties ar minētajām personu mantiskā stāvokļa deklarācijām un sūdzības iesniedzējs atbildot uz tiesas jautājumiem nenoliedza, ka abas personas /pers. K/ un /pers. L/ viņam ir zināmas, kā arī norādīja, ka neatceras konkrēti, bet /pers. L/ varbūt izsniedza aizdevumu, bet neatceras, tas bija sen. Norādīja, ka /pers. K/ izsniedzis aizdevumu uzņēmumam nevis /pers. D/.

Tiesa atzina, ka Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības pieprasīt nodokļu maksātājiem informāciju ne tikai par viņiem pašiem, bet arī par viņu darījumu partneriem, savukārt nodokļu maksātājiem ir pienākums šādu informāciju dienestam iesniegt. Minētais izriet gan no likuma "Par nodokļiem un nodevām", gan no likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" tiesību normām.

Ievērojot minēto un izvērtējot lietas materiālos esošo informāciju kopsakarā ar lietas
dalībnieku tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, tiesa secināja, ka sūdzības iesniedzēja arguments nav pamatots.

Tiesa nekonstatēja, ka administratīvā pārkāpuma lietā būtu iestājies LAPK 37.pantā noteiktais noilgums, kā uz to norādīja sūdzības iesniedzējs.

Attiecībā par /pers. D/ uzlikto sodu tiesa uzskatīja, ka konkrētajā gadījumā pie konstatētajiem apstākļiem, soda mērķis ir sasniedzams piemērojot /pers. D/ naudas sodu 150,00 *euro* apmērā. Tiesa norādīja, ka, izskatot sūdzību nekonstatēja jaunas ziņas par faktiem, kas attiecīgi būtu par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai, nekonstatēja apstākļus, kuru dēļ iestādes lēmumā sniegtais pierādījumu vērtējums nebūtu pareizs.

Tādējādi tiesa uzskatīja, ka piemērotais naudas sods ir samērīgs un piemērots pamatoti un atbilstoši LAPK 32.panta prasībām.

Par minēto lēmumu /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz pilnībā atcelt iestādes lēmumu Nr.22.11-1/6730 un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka lietā nav pārbaudīti pierādījumi, kas izmantoti VID lēmuma un VID Ģenerāldirektora lēmuma pamatošanai, pirmās instances tiesa ir pārkāpusi LAPK 274.panta otrās daļas 6.punktu un nepareizi novērtējusi VID sniegtos apgalvojumus par pierādījumu esamību.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka ne protokolā, ne VID Lēmumā nav norādīti nekādi apstākļi un neviens pierādījums, kas ir bijis par pamatu VID secinājumam, ka sūdzības iesniedzējam 2011.gada 31.decembrī ir bijis neatmaksāts aizdevums vismaz 10 000 LVL apmērā. No minētajiem dokumentiem vispār nav iespējams secināt, ka būtu noticis administratīvs pārkāpums, jo vienīgais pamatojums LAPK 165.^{9}panta pirmajā daļā norādītā pārkāpuma konstatēšanai un soda piemērošanai ir abos dokumentos ietverts VID amatpersonas apgalvojums, ka "atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai" sūdzības iesniedzējam šādas saistības esot bijušas un līdz ar to esot bijis pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju.

Tiesa nepamatoti par pieradītiem atzinusi faktus, kas iekļauti citu fizisko personu deklarācijās, lai arī VID pārstāvis ir atzinis, ka šie fakti nav pārbaudīti.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka pierādīšanas pienākums ir iestādei, uzveļot pierādīšanas pienākumu iesniedzējam, tiesa ir pārkāpusi LAPK 243.panta pirmo daļu un otro daļu.

VID ir pienākums pierādīt, ka sūdzības iesniedzējam 2011.gada 31.decembrī pastāvēja parādsaistības vismaz 10 000 latu apmērā un līdz ar to bija pienākums iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju. Sūdzības iesniedzējs nemaz nevarētu pierādīt, ka viņam 2011.gada 31.decembrī nebija parādsaistības VID norādītajā apmērā un, ka viņam mantiskā stāvokļa deklarācija nebija jāiesniedz, jo šādus negatīvus faktus pierādīt nav iespējams.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka arī tiesas spriedumā ir norādīts, ka ar VID norādīto fizisko personu deklarācijām sūdzības iesniedzējam un viņa aizstāvim bija iespēja iepazīties tikai tiesas sēdē. Minētais vēl jo vairāk apliecina, ka līdz tiesas sēdei sūdzības iesniedzējam nebija pat nekāda informācija par to, uz kādiem pierādījumiem ir balstīts VID lēmums un VID Ģenerāldirektora lēmums.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka faktu, ka sūdzības iesniedzējs nenoliedz, ka viņš pazīst VID norādītās fiziskās personas, tiesa izmantojusi, lai pamatotu secinājumu, ka sūdzības iesniedzēja arguments par iestādes neizpildīto pieradīšanas pienākumu nav izpildīts. Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka tiesa tādējādi nepareizi novērtējus pierādījumus lietā. Proti, saistību esamības faktu nevar pierādīt ar apstākli, ka personas viena otru pazīst. Saistību pamatošanai ir iespējams izmantot Civillikumā noteiktos saistību nodibināšanas veidus – tiesiska darījuma aktu, veiktu samaksu u.tml.

Tālāk sūdzības iesniedzējs norāda, ka tiesa nepareizi piemērojusi LAPK 165.^{9}panta pirmo daļu, kā arī Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likuma 3.panta pirmās daļas 10.punktu, kas novedis pie nepareizas lietas izspriešanas.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka vienīgais, kas tiesai bija jāpārbauda, lai noteiktu, vai sūdzības iesniedzējs ir sodāms saskaņā ar LAPK 165.^{9}panta pirmo daļu, vai iestāde ir pierādījusi, ka sūdzības iesniedzējam Latvijā vai ārvalstīs ir neatmaksāti aizņēmumi (kredīti) vai citas parādsaistības, kuru kopējās summas neatmaksātā daļa pārsniedz 14 230 *euro* vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā, jo tieši par šādu pārkāpumu iesniedzējam ir piemērots sods.

Ja tiesa būtu pareizi interpretējusi LAPK 165.^{9}panta pirmo daļu un Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likuma 3.panta pirmās daļas 10.punktu, tiesai būtu jākonstatē, ka nav konstatējams iesniedzēja pārkāpums, jo iestāde nav pierādījusi pārkāpuma esamību.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka tiesa nepareizi spriedumā secinājusi, ka LAPK 37.panta pirmās daļas spēkā esošā redakcija nepieļauj noilguma konstatēšanu ilgstoša administratīvā pārkāpuma gadījumā un līdz ar to lietā neesot vērā ņemama judikatūra, kas izveidojusies iepriekšējās tiesību normas redakcijas laikā.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka brīdī, kad VID uzsāka administratīvā pārkāpuma lietvedību, proti, kad tika sastādīts 2016.gada 27.jūlija protokols Nr.BE 082309, atbilstoši LAPK 37.panta pirmajai daļai jau bija iestājies noilgums.

VID nebija tiesību uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību pret sūdzības iesniedzēju, bet uzsāktā lietvedība bija jāizbeidz, jo ir iestājies LAPK 37.panta pirmajā daļā noteiktais noilgums – pagājuši vairāk kā seši mēneši no brīža, kad VID rīcībā nonākusi informācija, kas izmantota par pamatu administratīvā pārkāpuma konstatēšanai.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ne protokolā, ne VID lēmumā, ne VID Ģenerāldirektora lēmumā, nedz kādos citos lietas materiālos nav norādīti pierādījumi, kas VID būtu ļāvuši izdarīt secinājumu, ka sūdzības iesniedzējs ir pieļāvis LAPK 165.^{9}panta pirmajā daļā norādīto pārkāpumu. Turklāt arī citu fizisko personu iesniegtās deklarācijas un apstāklis, ka sūdzības iesniedzējs, iespējams, šīs personas pazīst, nevar kalpot par vienīgo pierādījumu LAPK 165.^{9}panta pirmajā daļā norādītā pārkāpuma konstatēšanai.

Ievērojot LAPK 289.^{21}panta nosacījumus apelācijas sūdzība apgabaltiesā ir izskatāma rakstveida procesā. Tiesas kolēģija nekonstatēja pamatu apelācijas sūdzības izskatīšanai tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu, apelācijas sūdzībā minētos argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un atstājams negrozīts.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti atstāja negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta 2016.gada 14.oktobra lēmumu Nr.22.11-1/6730.

Tiesas kolēģija atzīst, ka Valsts ieņēmumu dienesta 2016.gada 14.oktobra lēmumā Nr.22.11-1/6730 ir pareizi konstatēti lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi, un pirmās instances tiesa pamatoti pievienojusies tajā izklāstītajai argumentācijai, kā arī papildus sniegusi savu argumentāciju. Līdz ar to tiesas kolēģija atbilstoši LAPK 289^{13}.panta trešajai daļai izvērstāku argumentu izklāstu nenorāda.

Izvērtējot apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, tiesas kolēģija secina, ka sūdzības iesniedzējs apelācijas sūdzībā par Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 22.jūnija spriedumu pēc būtības ir norādījis tos pašus argumentus, kādi ir norādīti sūdzībā par iestādes lēmumu.

Tiesas kolēģija secina, ka /pers. D/ apelācijas sūdzībā norādītie argumenti, ka lietā ir nepareizi piemērota LAPK 165.^{9}panta pirmā daļā un Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likuma 3.panta pirmās daļas 10.punkts, nepareizi interpretēts LAPK 37.pants ir jau izvērtēti gan iestādes lēmumā, gan tiesas spriedumā.

Tiesas kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa spriedumā ir motivējusi, kādēļ sūdzības iesniedzējs ir saucams pie administratīvās atbildības un kādēļ sūdzības iesniedzējam ir piemērojams administratīvais sods. Atkārtotai šo apstākļu pārvērtēšanai tiesas kolēģija nesaskata pamatu.

Tiesas kolēģija secina, ka apelācijas sūdzība nesatur tādus faktus, kuri nebija zināmi, taisot spriedumu pirmās instances tiesā. Sūdzības iesniedzējs nav norādījis arī nevienu jaunu apstākli vai pierādījumu, kas attiecas uz faktiskajiem pārkāpuma apstākļiem, bet sūdzības iesniedzēja nepiekrišana tiesas pierādījumu vērtējumam nevar būt par pamatu sprieduma atcelšanai.

Tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. D/ ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par LAPK 165.^{9}panta pirmajā daļā paredzētu administratīvu

pārkāpumu.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs un atstājams negrozīts, bet /pers. D/ apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Tiesas kolēģija, pārbaudot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, nekonstatē apstākļus, kuru dēļ Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 22.jūnija spriedums būtu atceļams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[21], 289.[22] un 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 22.jūnija spriedumu, bet /pers. D/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente (personiskais paraksts) S.Kalniņa

Tiesneši (personiskais paraksts) S.Arnola

(personiskais paraksts) G.Kveska